

ששני פסולים מכחישים לאחד שהעיד שנטמאת, וחוזרת לדינה הקודם, שצריכה לשתות.

אבל לקולא, להקל מעליה שלא תשתה, כגון במקרה השני, שעד פסול אחד בא להכחיש שני עדים פסולים בבת אחת — **לא אזלינן**, אין הולכים אחר רוב דעות, לומר שאין האחד יכול להכחיש דברי השנים ועדותם קיימת ואינה שותה. אלא, כיון שישנה איזו שהיא הכחשה לדבריהם, עדותם מוכחשת מעיקרה, והאשה נשארת בדינה הקודם, שספק אם נטמאת, ושותה כדי לברר את הספק.

קא משמע לך, לזה הוצרך התנא ללמדנו, שאפילו במקרה כזה, הולכים אחר רוב דעות, ואין עד פסול אחד יכול להכחיש עדות שני פסולים אפילו בבת אחת, וכבר נתברר שנטמאת, ואינה שותה.

לסיכום:

א. עד שהעיד שנטמאת, והכחישו חבריו, אם הכחישו בבת אחת, עדותו בטלה, ואם הכחישו בזה אחר זה, עדותו קיימת.

ב. עד כשר שהעיד שנטמאת, והכחישוהו שני עדים כשרים, אף בזה אחר זה, עדותו בטלה.⁽⁶⁾

דברי האחד במקום שנים. ואף כאן, אין דברי אשה אחת במקום שתי נשים.

ואף על פי שאין כאן מעלת השנים כמו בעדות כשרה, מכל מקום, הולכים אחר רוב דעות. והוא הדין בשלש נשים נגד שתי נשים, השלש נאמנות.

אבל שתי נשים המעידות באיש אחד, נגד איש כשר אחד, אין הולכים אחר רוב דעות, אלא **כי פלגא ופלגא דמי**, שכוחו של עד אחד כשר, שקול הוא כריבוי עדים פסולים, ואחד כשר מכחיש לפסולים רבים בבת אחת, ופסולים רבים אין מכחישים לאחד כשר בזה אחר זה.

ואקשינן: ותרתי בפסולי עדות, למה לי?

במשנה נשנו שתי הלכות, האחת, ששני פסולים מכחישים פסול אחד אפילו בזה אחר זה, והשנית, שפסול אחד אין באפשרותו להכחיש שני פסולים אפילו בבת אחת. ולכאורה הלכה אחת מן השתים היא מיותרת, שהלא יסוד אחד לשתיהן, שבפסולים הולכים אחר רוב דעות.

ומשנינן: **מהו דתימא, כי אזלינן בתר רוב דעות**, אילו לא שנינו אלא את ההלכה ראשונה, הייתי אומר, אימתי הולכים אחר הרוב — **דוקא לחומרא**, להצריכה לשתות,

קעח ולפ"ז מוכח דתרי ותרי שותה, אבל תוס' שם סברי דאף דחשוב כשנים, במקום שנים אינו כלום, וכן מבואר בדברי הר"מ בר יוסף הנ"ל. וע' בתרומת הכרי סי' לא שהק' מה שיין לומר דשותה בתרי ותרי, הרי על הצד שיש עדים שנטמאת אין המים בודקין אותה ואין לנו כירור ממה שלא מתה שלא נטמאת יעו"ש.

6. ושני עדים כשרים שהעידו שנטמאת והכחישום שנים אחרים, דעת בעל המאור בשם הרב משה בר יוסף (נדפס לפני התוספתא) דשותה, אבל בתוס' יכמות קיז, ב ד"ה לא מבואר דאינה שותה. ובר"מ הל' רוצח פ"ט הי"ד מבואר דשנים מכחישים לאחד הו"ל כתרי ותרי וכ"ה במאירי בסוגיין ולקמן מז, א ובבב"י סי'